

مجله ادبیات

مطبعه و محل اداره :

حضرات اوغلتیله امنیت

صندوفی جوارنده

شنگول یقوشنده

۲۵ نومرو

مسلکمه موافق آثار

جدیده مع المنونبه

قبول اولنور

درج ایله یین آثار اعاده اولنماز

دیه ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاسیات و بالخاصه احوال و شئون اسلامیه و عت ابر و هفته ده بر نشر اولنور .

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

آبونه بدلی

در سعادتده نسخہ سی ۵۰ پاره در

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

۲۰ غروش فضله آلنیر

سنگلی	التی آیلانی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۰
روسیه	۶۰۰	۳۰۰
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

آلتنجی جلد

۷ رمضان ۱۳۲۹ پنجشنبه ۱۸ اغستوس ۱۳۲۷

عدد : ۱۵۶

او یعدبهم قائم ظالمون « آیت کریمه سی نازل اولدی . جناب پیغمبر بددعان فراغت بیورمقله برابر ، «ا کر ظفریاب اولور سه من ده اونلردن تمام قرقه عین جزایی تطبیق ایده حکم » دیدیلر . ایشته « وان عاقبت فعاقبوا بمثل ما عوقبتم به ولان صبرتم لهو خیر للصابرین ، آیت جلیله سی بونک اوزرینه نازل اولدی . علیه الصلاة والسلام اقدمزده « اصبر و احتسب » بیوردی .

اسرای حرب کلتجه جناب پیغمبر مسلمانلره بونلره قارشنی رعایتله ، حرمتله معامله ایتمه بی امر بیورورلردی : « استوصوا بالاساری خیراً . حدیث ، اصحاب کرام بو حدیث نبوی به امتثالاً اسیرلرینه او درجه ده اکرام ایدرلردی که اکملرینی اونلره ووروب کندیلرینک خرما ایله یشادقیری اولوردی .

ای قاره ، شومقه له ، تمهید ایتدیکمز تفصیلاتی نظر امعانه آله حق اولور سه کندیلرینی عالم انسانیتک مهلك وباسی درک سه ایتدیرمه رك قتل ، تخریب بلاد ، غصب حریت کی وحشتلرده آله بیلدیکنه ایلری کیدن رومالیرله دیگر اقوامک حرکاتیه عدالت الهیه آراسته کی فرقی کورورسک . عصر حاضر ده کی محارباته التزام ایدیلمه به باشلانان عدالتکارانه مامالاته کلتجه ، بونلر نوع بشر ایچون وصولی ممکن اولان غایتی تمثیل ایدن عدالت اسلامیه به تقریدن باشقه برشی دکدر . حربک کلیاً قالدیر یلمسی ، بتون عالم انسانیتده مؤدبر صلح تأیس ایدیلمه سی ایچون تشکل ایدن جمعیتلر بوعظیم تشبک حیز حصوله کلسنه چالیشسونلر . مسلمانلق اونلرک یومساعیسه قارشنی نظر استخفاف ایله باقق شویله دورسون ، بالعکس تشجیع ایدر نهایت قیصر لرله ایمیرا . طور لرک معاونتیه - فقط حسن نیت اساسنه مستند اولمق شرطیه - بو امل تحقق ایده جک اولور سه هر مسلمان « وان جنجوا لاسلم فاجنح لها وتوکل علی الله انه هو السميع العليم » آیت کریمه سی تلاوت ایدرک دست مصافاتی اوزاتمقده اصلا تردد ایتمز .

محمد صا کف

اسلامده فن و فلسفه

افواه الصفا جمعیتی . — ینه دردنجی عصر هجریده ایدی که عراقک محیط فیاض و صافنده بارلایان بر هیئت علمیه ، الجزیره افقرینه رنگارنگ نورلر ، نور معرفت صاچورلردی . مرکز تشمع بو دفعه بغداد دکل ، بصره ایدی . بر حالدکه ، مرکزدن تباعد ایتدکجه ، حزمات منتشره نیک بریق ولعانی تناقص ایده جکنه بالعکس دها زیاده آرتیور ؛ اک آز حساس مراکز دماغیله ده بیله ، انصافسز معارضه اهتزازلری ، شدتلی انتقاد کردادلری تولید ایدیورلردی .

چوق کچمه در ، بصره دن سمر قنده ، شیرازدن بغداده ، شامدن قاهره به ، قیرواندن طلیطله به قدر امتداد ایدن خطه وسیعه باشند باشه بر ساحت جلال و مباحثه حالی آلدی .

آرتق کرک علیه الصلاة والسلام اقدیمز ، کرک معیت رسالتلرنده کی حزب قلیل آلایلر اردولر تشکیل ایدن خصمک هجومی کال سکینته قارشیلایور . ظفرک عاقبت کندیلرینه دونه جکندن مطمئن بوانیوردی . زیرا بو خصوصده کی وعدالتیه تک تحقق شبهه دن آزاده ایدی : « وعدالله الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات اید تخلفهم فی الارض کما استخلف الذین من قبلهم . — ولقد کذبت رسل من قبلك فصبروا علی ما کذبوا و اودوا حتی اتاهم نصرنا ولا مبدل لکلمات الله ولقد جاءک من نبأ المرسلین . — وکل حقاً علینا نصر المؤمنین . — کتب الله لاغیبن انا ورسلی ان الله قوی عزیز . »

بونک اوزرینه کرک افرادی . کرک مهماتی یک آز اولان مسلمانلره — بوتون قبائل عرب آره سنده چوق زمان سورن بر محاربه آلوندی که دوامی مدتیجه جناب حق طرفندن مؤمنلرک شدانده قارشنی تحمللرینی ، اوامر الهیه حضورنده کی مطاوعتلرینی امتحان ایتدی ، دیگر طرفندن ده اونلری تصور اولنه بیله جک مصائبک کافه سه مصاب ایتمک صورتیه تهذیب ایلدی . آرتق مسلمانلرک سینهلرنده نور ایمان هر درلو شایبه دن متالی اوله رق پارلامه به باشلادی . نهایت جناب حق بونلره شوکت و قدرت ویردی . کندیلرینی عزیز ، دشمنلرینی ذلیل ایتدی . آرتق مخالفلرینی ، هیچ بری قورتولماق شرطیه ، محو ایده جک بر حاله کلدیلر . لکن بویله بر حرکتک دین مدنیت ، دین صلح و مسالمت اولان مسلمانلقدن صدوری تصور اولنه بیلیرم ؟ اصلاً ! بالعکس خالق حکیم مسلمانلره دشمنلری حقنده صوک درجه به قدر عادل طاوور اتملرینی امر ایدیور ایدی : « لاینهاکم الله عن الذین لم یقاتوکم فی الدین ولم یخرجوکم من دیارهم ان تبروهم و تقسطوا الیهم ان الله یحب المقسطین . »

جناب حق مؤمنلره او قدر شوکت و قدرت ویردکن ، وقتیه کندیلرینه کونا کون مظالمی روا کورن ، فلا کتک هر نوعی طاندران خصملرینه آرتق غلبه چالمرینی مراد بویوردقن صوکره دائره عدل و حکمتدن چیقمش اولماق ایچون اصلاً انتقام سوداسنه قایلده مالمرینی امر ایتمش ، بویله بر حرکتک ظلم ، عداوت عده اولنه جغنی صراحة تبلیغ بویورمشدر : « ولا یجرمنکم شأن قوم ان صدوکم عن المسجد الحرام ان تعتدوا و تعاونوا علی البر و التقوی ولا تعاونوا علی الاثم و العبدون و اتقوا الله ان الله شدید العقاب . »

هم بوقیلدن اولان اوامر الهیه یالکمز مغلوبلر حقنده دکلدی ، بلکه آتش حربک هنوز سونمیدی ، غالبک مغلوبک آیر یلمدی بر زمانده بیله اعتداله ، مرحمته رعایت اولومسی مجبوری ایدی . « وقاتلوا فی سبیل الله الذین یقاتلونکم و لاتعتدوا الله لایحب المعتدین »

دشمنلرینه سوکمت ، قلعین ایتمک ده مسلمانلرجه اعتدا نوعندندر . مشرکر علیه الصلاة والسلام اقدمزک عمجه سی حمزه بی اولدوروب جکرینی چیقاردقیری ، نعلش مبارکنی تشهیر ایتدکلری زمان پیغمبر من تصور لرک فوقنده محزون اولمش ، هونکور هونکور آغلایه رق اونلره بددعا ایتشاردی . بونک اوزرینه لیس ملک من الامر شی اویتوب علیم

امر جلیده امتثالاً فنون و فلسفه حقنه تبعاتده بولنق ، بویولده صرف مساعی ایتک ، شبهه سزکه ؛ ارباب علمک اک مقدس وظائفندرد . عکسی حالک تولید ایده جکی نتایجنک و خاتمی ، ارباب بصیرتی بحق قتره نه جک قدر دهشتلی در .

(تحفه اخوان الصفا) نامی آلتده کی رسائل ، دو قنور (دوتریشی) طرفدن خلاصه ایدیلهرک (لیبسیغ) ده طبع و نشر ایدلمشدر . (تحفه اخوان الصفا) نک بر نسخہ سی پارس کتبخانه سنده موجود وسویله مانک (۱۸۴۵) نجی نومروس سنده مقیددر . اثر مذکور الی بر رساله دن مرکب اولوب باشلیجه درت قسمه آیرلش و هر قسمه عائد مباحث ، بوجه آتی رسالده درج ایدلمشدر .

۱ نجی قسم ، علوم ریاضیه بی جامع و (۱۳) رساله دن مرکبدر .
۲ نجی قسم ، بسیقولوجی (علم احوال روح) و فیزیولوجی (علم وظائف الاعضاء) ده داخل اولق اوزره علوم طبیعییه عائد مباحثی محتوی و (۱۷) رساله دن مرکبدر .

۳ نجی قسم ، حکمت نظریه (متافیزیک) دن باحث و (۱۰) رساله دن متشکلدر .

۴ نجی قسم ، علم کلام (ته ثولوجی) شعبه سیدرکه (۱۱) رساله یه منقسمدر .

برنجی یعنی علوم ریاضیه قسمنده ، حساب ، هندسه ، هیئت ، موسیقی ، جغرافیا ، منطق فنلریله آرسطو فلسفه سنک تحلیل و تفسیرندن بحث ایدلمشدر .

ایکنجی قسمی تشکیل ایدن اون یدی رساله ایسه مباحث آتییهی محتویدر :

- ۱ نجی رساله : هیولاء (ماده) ، صورت ، زمان ، مسافه
- ۲ نجی رساله : سما و عالم
- ۳ نجی رساله : کون و فساد
- ۴ نجی رساله : حادثات جویه و علم جوهورا
- ۵ نجی رساله : معدنیات
- ۶ نجی رساله : طبیعت ، عناصر و عناصرک تأثیراتی
- ۷ نجی رساله : نباتات
- ۸ نجی رساله : حیوانات
- ۹ نجی رساله : وجود بشرک تشکلاتی (علم تشریح)
- ۱۰ نجی رساله : علم وظائف الاعضاء (فیزیولوجی) ، حواس ، احساسات ، محسوسات
- ۱۱ نجی رساله : تناسل عضویات
- ۱۲ نجی رساله : عالم صغری (انسان = میقروقوزم)
- ۱۳ نجی رساله : روح شخص
- ۱۴ نجی رساله : ملکات ادراکیه و حدودی
- ۱۵ نجی رساله : حیات و ممات
- ۱۶ نجی رساله : اذواق و آلام
- ۱۷ نجی رساله : اختلاف السنه

کورواتیلی مناقشه لر ، هیجانی معارضه لردن صوکره ، نهایت فلسفه اسلامییه نک متبن اساسلری آتیلدی .

بی اسرائیل ، هند ، یونان و ایران اساطیرییه عائد خرافات منقوله ، حقایق اسلامییه نک شعاعات نواری قارشوسنده ؛ نظر فریب منظره لرینی غائب ایددرک رنک اصلیلری ایله کورونمکه باشلادیلر . اقوام مختلفه یه عائد عنعنات خرافه آمیز و حدود عالم اسلام ماوراسنه چکیلهرک سینۀ ظلام انکیز نسبیانه کومولیدیلر .

اخوان الصفا جمعیتی ، منور فکری . ارباب علم و کالدن متشکل بر انجمن دانش ایدی . بوتون مساعیسنی حقایق اسلامییه ایله قوانین عقلیه و طبیعییه آره سنده آیریاق ، غیریلق بولمیدیغنی ، بولنه مییه جغنی اثباته حصر ایللمشدی . نشر ایدیلن آثار ، علمی فی و فلسفی اولق اوزره بویوک بر آسیقولوجیه دی تشکیل ایدیور .

اوجنجهی و دردننجی عصر هجریده ، علوم وفنونک اسلاملر آره سنده کی درجه ترقیسنی آکلامق ، علمای اسلامییه بی تقدیر و تحیل ایده بیلیمک ایچون بو اثر عظیم تدقیق و تتبع ایدلمیدر .

بویوک و مغلق موضوعلر حقنه کی درین و اساسلی تشریحاتی مطالعه ایتدکجه انسان ، مهوتانه ساعتلرجه وقفه کیر تفکر اولمقدن کنده بی آله مز .

مؤلفلرینک صرفان خارقه نمالری قارشوسنده ، بلا اختیار ، وله و حیرتله مزوج ، تقدیرلر ، تحسینلر ایثارییه مجبور قالیر . بالخاصه فنون طبیعییه عائد اولان قسملر — لزومسز بعض تفصیلاتدن صرف نظر — اساس اعتباریله فوق العاده مهم و قیمتداردر .

اخوان الصفا هیئت علمییه سی ، بویوک آسیقولوجیه دیسنی ، (تحفه اخوان الصفا) نامیله آنونیم بر عنوان تحتده نشر ایللمشدر .

تعقیب ایتدیکی مسلك ایسه ، اسلامیته فنون ایله معارض اولمیدیغنی و اوله میه جغنی اثبات و ارائه دن عبارت بولمیدر .

جمعیت مذکوریه منسوب ذواتک ارباب اعتزاله متایل بولندقلری بیان ایدیلدکده ایسه ده ، اسلامیت حقنه کی قناعت وجدانیه لرینک لایتزلزل بولندیغنی اثرلرندن آکلاشیلیمقده اولدیغنی جهتله بو روایت او قدرشایان اهمیت اولسه کرکدر .

اخوان الصفا هیئتنی تشکیل ایدن ذوات ، ابوسلیمان محمد بن معشر بستی ، ابوالحسن علی بن هارون زنجانی ، ابو احمد مهر جانی ، عوفی ، وزید بن رفاعه ناملرنده بش عالمدن عبارت ایدی . فلسفه و فنون ایله اشتغال ، حقایق عالیۀ اسلامییه و فیه دن بی خبر بعض کونه بینلر نظرنده صور مختلفه ایله وسیله اتهام عد ایدلدیکی اوتهدنبری کوریلوب ایشیدیلدکده اولدیغندن ، بو ذاتلر حقنه کی روایتده او درجه بادی استغراب اوله مز .

حالبوکه ، اسلامیته حقیقت محضه اولدیغنی یار و اغیار نظرنده اثبات ایده بیلیمک ایچون (فاعتدوا بمثل ما اعتدی علیکم ...)

علم جو هوا نامی آلتندہ ذکر ایتدیگمز دردنجی رساله (آثار علویہ) عنوانی حائر اولوب ، حادثات جویہ مک منشأ واسبابندن ، ضیا و ظلمت تأثیریلہ وقوعه کلن تبدلات جویہ دن ، حرارت و برودتدن ، روزگارلردن ، دگر و نهرلرده حصوله کلن تصعدات و تخرات دائمہ دن باخندر .

معدنیات کتائبندہ ، معادن باشلیجه اوج صنفه آیرلمشدر . شو تقسیمک ، معادنک درجہ ذوبانلری نظر اعتباره آلتھرق یاییلمش اولدینی ظن اولنور . حیوانات و نباتاتہ عائذ اولان رساله لرده کزایدہ نظر دقتی جلب ایدن شی ، موالید ثلاثہ آره سنده کی روابط اساسیہ نک تمامیلہ کوسنرلمش اولمیسیدر .

نباتات رساله سنده ، اصطلاحات فلسفیہ ده قوا forces و یا عوامل طبیعیہ (agents naturels) دنیلان شیلره ، مصطلحات دینیہ ده (ملائکہ) نامی ویرلمکده اولدینی بللناسبه تصریح ایدلمشدر . ینہ عینی کتابلرده ، قانون تکامله توفیقاً ، نباتاتک حیواناتدن اول ، و انسانک اک صوکره خلق ایدلمش اولدقبرینہ دائرده مطالعات مهمه سرد ایدلمکده در . حیوانات کتانی موسیو غارسین دوتاسی (Garcin de tassy) طرفندن فرانسزجه یه ترجمه و نشر ایدلمشدر .

فیزیولوژی بشر رساله سنده ، عالم صغری عدد اولنان انسانه عالم کبری آره سنده کی مناسبات و مشاہاتک خطوط اساسیہ لری چیزلمشدر . روح رساله سی ، حقیقی بریسیقولوژی کتابیدر . وجود بشرک ، ما کولات و مشروبات سایه سنده تنمو و تکامل ایتدیگی کبی روح انسانیتکده فن و حکمت سایه سنده تعالی ایدہ چکی نزیه بر اسلوب ایله بورساله ده تصویر ایدلمشدر . متخصص دماغلرک محصول مساعیسی اولان بو کتایک ، اذواق واضطرابات روحیہ ، امراض معنویہ نک طرز تدویسنه عائذ بولنان صحیفه لری ، درین درین دوشونہ رک اوقو - نمغه لایق مباحثه مالیدر .

حکمت نظریه عنوانی آلتندہ جمع ایدیلان اون رساله ده ایسه مباحث آتیہ دن بحث ایدلمشدر :

- ۱ نجی رساله ده : خلقت ارواح (فیثاغورث نظریہ سنه کوره)
- ۲ » » : (اخوان الصفا یه نظر آ)
- ۳ » » : عالم کبری (کائنات = ماقر و قوزم)
- ۴ » » : عقل و معقولات
- ۵ » » : تکوین کائنات (La cosmogonie)
- ۶ » » : ماهیت عشق و محبت
- ۷ » » : بعث و نشور (La resurrection)
- ۸ » » : انواع حرکات
- ۹ » » : علل و معلولات
- ۱۰ » » : تعریفات و توصیفات

دردنجی قسمی تشکیل ایدن و دینیاتہ (thologie) عائذ بولنان رساله لر مباحث آتیہ یی محتویدر :

- ۱ نجی رساله ده : اعتقادات و مذاهب دینیہ
- ۲ » » : وصول الی الله طریق
- ۳ » » : اخوان الصفا بیتک مسلکی و ابدیت روح
- ۴ » » : اخوان الصفا تک کیفیت معاشرتلری
- ۵ » » : ایمان
- ۶ » » : قانون الہی و رسالت
- ۷ » » : عبادات و طاعات
- ۸ » » : ملائکہ (قوا و یا ارواح معنویہ ، مخلوقات غیر جسمانیہ)
- ۹ » » : قضا و قدر
- ۱۰ » » : تشکیل کائنات ، تسلسل موجودات
- ۱۱ » » : سحر و کھانت . طالع .

بویوک اثرک ، نه قدر مدید بر سی ، نه درجه اساسی برتبعک محصول مساعیسی اولدینی آ کلامق ایچون ، محتویاتنه عائذ بروجه بالا عنوانلری بردفعه اوقومق کافیدر .

اخوان الصفا تک کیفیت معاشرتلردن باحث دردنجی کتایبده ، جمعیتہ داخل اولان اخوانک طرز مصاحبت و معاشرتلری ، یکدیگره قارشی پرورده ایتدیگری حس شفقت و صداقت ، فرط محبت و معاونت متقابلہ لری تصویر و بیان ایدلدکنصکره تشکیل جمعیتدن مقصد دین مبین اسلامه تماضد و تعاوندن عبارت بولندینی تصریح و جمعیتہ داخل اولمق ایستہ یں ذوانک نه کی اوصاف و مزایای حائر اولہ لری ایجاب ایتدیگی ونه کی وظائفله مکلف بولہ جقلری یکان یکان تعداد ایدلمشدر .

سمای بلند مدنیته اعتلا املندہ بولنان ملتلر ، متصل آتی یه ، استقبالک شمشعدار مناظر دلفرینہ توجیه نظر ایدرلر . یالکمز ماضیلرک افتخر اولان قوملر ، کندیلری محکوم چهل و نادانی اولدقلری حالده ، پدرلرینک علم و عرفانلریله اغلاذ مباهات غیرتندہ بولنان حقایقہ بکزرلر . فقط ماضیدن بسبتون قطع نظرایتمکده عنعنات ملیہ و حیاتیہ دن تجرد دیمک اولورکه بو حاله کلن منلرده ؛ ابوینلرینی طائیمان لقیطه لر کی ، حکم زمان و تصادفک بازیمچہ سی اولورلر .

ماضی یه عائذشہامت ملیہ و مفاخر قومیه کی معالیات درکه ، حسیات نجیہ وطن پروری یی اساسی بر صورتده تمیہ ایدر .

استقبالک روحنواز خیال سعادت ، ماضینک خاطرات حشمت تماسیله نتویج ایدیلرسه ، تمادی امیددن عبارت اولان حیات ، ماضیدن استقباله امنیتلی خطوه لرله انتقال ایدہ بیلیر .

ماضی ، شئونات کونا کون ایله مالی بر مشہر عبر ، صامت بر خطیب بلیغدر . هرملت ، هر قوم کندی تاریخنندہ عبرت آلتہ جق یک چوق درس لر ، شایان تقلید علوی مثالر ، نمونه لر بولہ بیلور .

ایشته اخوان الصفا جمعیتی ، تاریخ اسلامده ، اخلافه شایان امتثال بر نمونه عال العال کوسنرلمشدر .

جمعیت مذکورہ اعضاء کی ، احتیاج زمانی بحق تقدیر ایتش
منور فکری اعظمین متشکل ایدی .

بوغیور ذاتر صرف برحس حیت ، بر غیرت دینی ایلہ ساحتہ
فعالیتہ آتلمشردی . مقصدلری ، غایۃ الملری ، فن وفلسفہ نك احکام
اساسیۃ اسلامیه . ایلہ تعارض ایتدیکنی ، ایدہمیه جکینی اثبات ایدہرک
عالمفہ آتیلان کنج دماغلرہ ، شوائب شہات وتردد حص ولہ مانع
اولق ، اسلامیتہ هجوم ایدن دمیرونہ فی ، منطق جوابلر ، برهانلر
احضار ایدہرک افکار فاسدہ لرینک انتشارینہ سد چکمک ، کنڈیلرینہ ؛
ینہ کنڈی سلاحرلہ مقابلہ ومدافعہ ایتمکن عبارت ایدی .

فلاسفہ قدیمہ عائد آثارک عربجهبه نقل وترجمہ سی بعض مفسدہ
سرمایہ تزویرات اولیوردی .

برطاقم کنجلرہ ، فلاسفہ ملحدہ نك ظاہراً پک پارلاق کورینان
مطالبات سفسطہ آلودلرینی برتسلیمیت مطلقہ ایلہ عادتاً بر حقیقت
قطعہ کی قبول وتلقی ایدیورلر ایدی .

بعض کیمسہ لردہ ، صلابت دینیہ نك بوصورتہ صارصلہ سی احتمال
مدہشی ، متفکرین علمانک ذہنلرندہ بر عقدہ آلام بخش تشکیل
ایتمکہ باشلادی . بو حالک دوامی تقدیرندہ ، احکام اسلامیه نك ،
تہاجلت قیہ یہ تاب آورمقاومت اولہمیه جنی زعمندہ بولان کوتہ نظران ؛
ملت اسلامیه ایچون مدہش بر ساحتہ فلاکت احضار ایتن اولہ جقلردی .
دمیرونک نشریات الحادکاریلرینہ بوندن مساعد بر زمین اولہ مزدی .
متبحرین علمدان بر ہیئت عالیہ ، بوتہ لکۃ ملحوظہ یہ قارشی وقت
وزمانیلہ چارہ ساز اولق لزوم قطعی سی حس ایتدیلر . آنونیم بر عنوان
آلتندہ ، اخوان الصفا جمیتی تشکیل ونشر آثارہ مبادرت ایدیلر .
ثمرہ غیرتدی پک جابوق درجہ نضجہ واصل اولدی . الہیات ، فلسفہ ،
حکمت ، ریاضیات ، تاریخ طبیعی ، دینیات کی متنوع شعباتہ
دائر متعدد اثرلر دن مرکب مشہور آنسیقلوبہ دی پی نشرہ موفق
اولدیلر .

جمعیتک مقصدی کہ - دین اسلامہ فنون مثبتہ آردسندہ بر تضاد ،
بر منافرت بولندیننی قطعی ومنطقی بر صورتہ اثبات ایتمکن عبارت
ایدی - پارلاق بر صورتہ نتیجہ پذیر اولمشدر .

آنسیقلوبہ دی پی تشکیل ایدن رسئل - بعض قصائد لرلہ برابر -
ہر حالہ شایان تقدیر و حیرتدر .

عجبا بولزوم بوکون حس ایدلیورمی ؟ فنون مثبتہ حاضرہ یہ قارشی ،
عالم اسلام ، بوکی آثار عالیہ یہ عرض احتیاج ایتلیورمی ؟

ظنمزہ ، آکلادیغمزہ کورہ بو احتیاج الیوم دہا زیادہ برشدتہ
کوزہ جاریمقدہ ، حس ایدلمکدہدر .

ماتہ ریالیستلرہ ، مونیستلرک ، فزیکو-شیمیک طرفدارانک ،
پوزیتیو-سویست و ترانسفورمیستلرک افکار وانظریاتی مشرح اولان
کتابلرک مطالعہ سی ، احکام اساسیۃ اسلامیه دن بی خبر دماغلرہ نہ
مدہش بحرائلر تولید ایدہ جکی ، عقیدۃ قلبیہ لرینی نہ نسبتدہ صارصہ جنی
محتاج تفصیل اولسہ کر کدر .

احکام مجاہد اسلامیه ، فنون حاضرہ یہ موافق بر لسانلہ انظار
عمومیہ یہ وضع وفلسفۃ اسلامیه یہ دائر جدی اثرلر نشر ایدیلر سہ
فن وفلسفۃ مثبتہ ایلہ اسلامیت آردسندہ ہیچ بر صورتہ تخالف وتعارض
بولندیننی آکلشیلیر ، آکلشیلیردہ ، آثار فنیہ وفلسفیہ ومطالعہ سی
کنج ومنور دماغلرہ تردد وشہہ طوفانلری قوبارہ جفنہ ، دین اسلامہ
قارشی بر مربوطیت ومجذوبیت تطبیحہ ، قناعت کاملہ ایلہ مترافق بر
محبت صمیمیہ تولید ایدر .

شواحتیاج مبرمک جارۃ تسویہ سی احکام عالیہ دینیہ مزدہ متبحر
متفکرین عظامہ توجہ ایدن الک مقدس بر وظیفۃ دینیہ ، بر فریضۃ
قطعہدر . (قاعدہوا بمنزل ما اعتدی علیکم) فرمان جلیلی
یالکیز مادیاتہ دکل ، مغنویاتہدہ شاملدر .

یکرمنجی عصرک جہادی ، علمی وفکریدر . معجزات پیامبرینک
الشیوکی رکنجینۃ حکمت ومعالی اولان فرقان مبین دکلیدر ؟

فن وحکمتک اساسات اصلیه سی جامع اولان بو کتاب جلیلک احکام
منیفہ سی اعظم ارباب فن وعلمدن متشکل بر ہیئت علمیہ طرفندن شرح
وبیار ایدیلر واصول وپرنسیپلری احکام فرقانیہ اولق اوزرہ
فلسفۃ اسلامیه عائد برطاقم آثار عالیہ نشر وتالیف اولنورسہ شہہ
یوق کہ عالم اسلامہ پک بویوک . پک مقدس بر خدمت ایدلمش اولور .
شوراسنی دہ اعتراف ایتلیدر کہ ، بویولہ آثار نشرینی یالکیز برکشینک
اقتدارندن بکلمک عبث وبیہودہدر . بر انسان نہ قدر مقتدر اولورسہ
اولسون - علوم وفنونک ترقیات حاضرہ سنہ نظرأ - ممکن دکل بواصر
عظیمک عہدہ سندن کلہ مز .

بوخصوص آنجق احکام اسلامہ وشعبات فنونہ بحق واقف
راسخون علم وارباب اختلاصدن متشکل بر جمعیت علمیہ ، براخوان
الصفا ہیئت طرفندن در عہدہ ایدلملیدر .

بویولہ ہیئت تشکیلی ایلہ بوکی آثار عالیہ دینیہ نشر وتعمیمنہ
توسط بیورمق ، مقام عالی مشیختک وظائف مجملہ سندن بولندیننی
شہہ سزدر . مع مافیہ معارف نظارتک دہ بومسئلہ مهمتہدہ علاقہدار
بولندیننی قبول اولنہ مز .

یشادیغمز عصر مدنیتمدہ ، علوم وفنون ، دیوآسا خطوط لرلہ ؛ اوج
تکاملہ طوغری متصل ایلرلہ مکدہدر . شہہ یوق کہ بزده ، ترقیات
علمیہ ومدنیہ یہ قارشی الی الابد بیکالہ قالہ میز . قالمق ایستہ مک ، یشامقدن
نصیہدار اولمادیغمزی اعلان واعتراف ایتمک دیمک اولور کہ بو حالک
بزی نہ مدہش اوچوروملرینہ سوروکلہ جکی ادنی تأمل ایلہ
آکلشیلہ سیلیر . طبیعیتدر کہ بزده ہرملت کی مالکانۃ فنک برقصیرینی ،
برکاشانہ سی اعلاہ وبویولہ متصل چالشغمہ مجبورز .

جمعیت مدنیہ یہ منسوب انسان اولق اعتباریلہ بویولہ ابدال مساعی
ہرکس ایچون وظائف اساسیۃ بشریہ دن اولغلہ برابر ؛ انتسابیلہ
مقتخر بولندیغمز دین مبین اسلامک احکام ، نیفہ سی دہ بوبایدہ تجویز
تراخی ایدلماسنی موحدینہ صورت قطعہدہ امر ایدیور .

تالیف ونشرلری تمینی اولسان آثار عالیہ دینیہ ، افکار عمومیہ

اسلامیه بی تنویر ایده رک عقیده لری شوائب تردد ددن صیانت دماغ لری جزم ، وعزم وثبات کبی اوصاف مبعجله ایله تجهیز ایده جکی جهته حقایق علمیه دن هر هانکی بر بحث ، شعبات فقه عائد هر هانکی بر صحیفه مطالعه ایدیلر سه ایدلسون ، تزلزل عقیده شویله طور سون ، بالعکس رابطه دینه کسب قوت ایده جک ، قبلر ده علم فقه قارش بر شوق ابتلا کارانه اویانه جقدر .

بوسایه ده حقایق دینه و فنیه نک یکدیگر لری نک لازم و ملزومی اولدقلری تظاهر و تحقق ایدر ، بونلرک بر لرلر دن آیر یله میه جقلرینه ، برینک تکاملی همه حال دیکرینک وجودینه متوقف بولندیقه جزماً قناعت حاصل ایدیلر .

فضائل دینه و اخلاقیه ، فواضل علمیه و فنیه سایه سنده ، عالم اسلامده مشهود اولان تذبذب اسف انگیز برینه بر انتظام ، تکامل اجتماعی قائم ، و بوگون برر خرابه منظره فجیمه سی عرض ایدن بلاد اسلامیه یارین برر معموره بهشت آسایه منقلب بولورلر .

ایشته آنجق بونلرله یعنی بری دین و اخلاق ، دیکری علم فتندن عبارت اولان بواکی شهبال یاردمیله در که سمای بلند سعادت و ترقیه اعتلا ایدیلر بیلیر .

مدالی اعدادیسی مدیری

م . شمس الدین

شرف انسان و بز

سبب ظاهری اولمق سزین هیچ بر شینک میدان کلدیکی و اویوله عادت الهیه جریان ایتدیکی واسبابه تشبث ایدنلرک جدوا هتاملری ثمره سی اوله رق مقصود لرینه واصل اوله کلدکلری کوز لریمزله کورولن و بر وجهله انکار قبول ایتمین مواد دندر .

آخر تمزی ، دیانتیزی ، عبادتمزی محافظه ، مقاله سابقه ده بیان اولوندینی کبی اسلحه زمانه ایله مسلح و مجهز ادلمایه متوقف ایدوکی و ملت و دولتک محافظه سیده افرادک ، اهالینک قوتیله اولایله جکی اکلشلهش ایدی .

شوعصر مزده اقوام و عناصر سائر نک قوللاندقلری سلاح ، چالیشمق ، هنر لریله صنعت لریله تجارتی ، پاره بی الله ایتمکدر . صکره پاره ایله دیکر ایشلری و ظاهری ، مادی سلاح لری یا یق و قوللاندقلر بز دنیا ایچون یارادلامدق دینلره قارشو صورارز جورا بزمی قوندوره مزی ، کوملکمزی ، انتارمزی ، فسمزی ، صاریغمزی دشمنلرمز یاپسون بزه صالتسون پاره مزی آلسون بزی دائماً کنندینه محتاج ایتسین ، مدیون یاپسون آنلره قارشو صفرا لید اولالم احتیاجا تمزی دفعه مقتدر اولمالیم صکره بز عالی ، شریف ، سز دنی و سفلیسکزمی دیلم ؟ بویله دیرسک بوسوزی کسه قبول ایدرمی ؟؟ بو سوزله خلقی کنندمزه کولدورمش اولمازمی بز ؟؟

کنندینی قومننی یعنی ملتیی و دولتی اعتلا ایتدیرمک دکل ، اولدینی حالده طوتمق بیله جوق شیلره ، کالات و معارفه محتاجدر .

بز بونلره - اعتراف ایده لمکه - جاهلزه جاهلزه دینجه دارلماملی حقیقی کورمه لی بیطرف بولونمالی واقعه مطابق سوزی قبول ایتمه لی بزم قولاقلمز جاهل سوزی ایشتمینی دینک عبادت و آخرته متعلق معاملاتی بیلمه ینه ذاهب اولورز خایر اویله دکل معلوم یا علم و جهل امور نسبییه دندر بر کسه بر شیشه عالم اولور دیکرینه ویا بر جوق شیشه جاهل قالیر بز پاره قازانمهی بیلمه یورز خلقک محتاج اولدینی شیلری میدان کتیره میورز میدانده اولانلری اصلاح و تزین ایده میورز دشمندن کلنلری المامقده المزدن کلیر .

شو حالده تفاخر و غروره نره دن حق قزانیورز ؟ مکر میت بی آدمک بزه انحصارینی ناصل سویله میه بیلیر ؟

افراد بشرک مکرمیتی اعلان بیوران واجب تمالی حضرتلری بمضیلرینی تصریح سیوردینی کبی اولبابده کی آیت جلبله نک تفسیرنده مفسرین عظام حضرتاتی حق ایله باطل ، ابی ایله فسادینی عقل وادرا کیله تمیز و لطق و اشارت و کتابت ایله مافی الضمیری افاده خصوص لری دخی اسباب مکرمیتدن عد ایتشاردر .

انصاف اوزره سویله به جک اولور سهق هانکی فنانی فنا و هانکی ایینی ایی اوله رق بیلورز . توحید و ایمانمزه به جک یوق فقط اصل توحید و ایمانک شرف و دولتی وقایه ایده جک و سائط ظاهر دن نه کبی جهتلره مالکمز ملکمزده چیقان معدنلر اورویایه کیدر اوراده ایشله نیر بزه کلیر ، اون مثلی قیمتی بزدن کیدر ، ما کنهلر یاپیلیر کلیر ، قوللانه میه بیلمه یز قوللانه جق ادملری اوکرتمه یز آئیده اوروپادن جلب ایدرز . نه یوله یاپیله جق و ناصل قوللانیله جق او کرتمه یه تنزل ایتمه یز صکره هر تجارتی برر برر المزدن آلیرلر ناصل کیدیور . نه سبیله بز بوش قالیورز . بونیده دوشو نمه یز . بناء علیه ایی که تویی عقل وادرا کمزله ، فکر واذعانمزه تفریق و تمیز خاصه سی بزده وارد دیمک دلیلر دعوی اولمازمی ؟

نطق و اشارت و کتابت جهته کلنجه قاریشوب یاشادیغمز هر قوم ایکیشر ، اوچر لسان بیلور . و بونلر سایه سنده تجارتیه ، صنعتیه قوت و معاونت بولیور . صکره ده یوزده سکسانی یازمق و مطلقا اولادینی او قودوب یازدیرمق خصوصنده وار قوتیله فدا کارلق ایدیور . بز کنندی لسانمزی سویله بیلیرز چونکه والده و پدرله و عائله حیاتیله اوکرندیکمز بر لسه اندر فقط بشقه بر لسانی دها اوکرتمه یی کنندیمزه کناه صایارز ظن ایدرم . بیلمه مک کناهد بیلمک کناه دکلدر . کرک ضررمزه و کرک منفعتمه قومشولرمزک و قاریشوب کزدکلرمزک سویلدکلری سوزلری آکلما یز تجارتخانه لره کیدر افلردن اخذ و اعطا ایدرز - چونکه محتاجز مجبورز - نه دفتر لری نه سندنلری نه بولیچه لری بیلمه یه رک امضا ایدرز . و آلوب قونمزه قویارز جهالتزه اعتمادمزه یاشارز عجب تجارتدن بریسیله ویا اوروپا قاریقه تورلری ، تجارتخانه لریله یاپدیغمز ایشلرده